

A megoldáshoz felhasználjuk *Surányi János* Polinomok és végtelen polinomok c. cikkét (K. M. L. 45. kötet, 109–117., valamint 193–203. oldalak). Legyen a sorozat képezési szabálya

$$(2) \quad u_{n+3} = \alpha u_{n+2} + \beta u_{n+1} + \gamma u_n$$

valamint legyen adva a sorozat első három, u_0, u_1, u_2 tagja. A cikkben leírt módszerhez hasonlóan tekintsük a következő végtelen polinomot:

$$(3) \quad U = u_0 + u_1x - u_2x^2 + \dots + u_nx^n + \dots$$

A (2) rekurzív összefüggést szorozzuk meg x^{n+3} -nal és $n = 0, 1, 2, \dots$ -re adjuk össze:

$$u_3x^3 + u_4x^4 + \dots = \alpha x(u_2x^2 + u_3x^3 + \dots) + \beta x^2(u_1x + u_2x^2 + \dots) + \gamma x^3(u_0 + u_1x + u_2x^2 + \dots),$$

azaz (3)-at figyelembe véve kapjuk, hogy

$$U - (u_0 + u_1x + u_2x^2) = \alpha x[U - (u_0 + u_1x)] + \beta x^2(U - u_0) + \gamma x^3U,$$

ahonnan

$$U(1 - \alpha x - \beta x^2 - \gamma x^3) = (u_0 + u_1x + u_2x^2) - \alpha x(u_0 + u_1x) - \beta x^2u_0,$$

vagyis

$$(4) \quad U = \frac{u_0 + (u_1 - \alpha u_0)x + (u_2 - \alpha u_1 - \beta u_0)x^2}{1 - \alpha x - \beta x^2 - \gamma x^3}.$$

Ezt a két összefüggést alkalmazzuk a feladatban szereplő sorozatokra. Az a) esetben $\alpha = 1, \beta = 1$ és $\gamma = 1$, így

$$U = \frac{0 + (1 - 0)x + (2 - 1 - 0)x^2}{1 - x - x^2 + x^3} = \frac{x + x^2}{1 - x - x^2 + x^3} = \frac{x(1 + x)}{(1 - x)^2(1 + x)} = \frac{x}{(1 - x)^2}.$$

A cikkben láttuk, hogy

$$\frac{1}{(1 - x)^2} = 1 + 2x + 3x^2 + \dots + (n + 1)x^n + \dots,$$

így tehát U ennek x -szerese:

$$U = 0 + x + 2x^2 + 3x^3 + \dots + nx^n + \dots$$

vagyis (3) szerint $u_n = n$.

A b) esetben $\alpha = 1, \beta = -1, \gamma = 1, v_0 = v_1 = v_2 = 1$, így

$$U = \frac{1 + (1 - 1)x + (1 - 1 + 1)x^2}{1 - x + x^2 - x^3} = \frac{1 + x^2}{(1 - x)(1 + x^2)} = \frac{1}{1 - x}.$$

Szintén a cikkben láttuk, hogy

$$(5) \quad \frac{1}{1 - x} = 1 + x + x^2 + \dots + x^n + \dots,$$

azaz ebben az esetben $v_n = 1$, minden n -re.

Végül a c) esetben $\alpha = 1, \beta = 0, \gamma = 1$, így

$$U = \frac{1 + (1 - 1)x + (2 - 1)x^2}{1 - x - x^3} = \frac{1 + x^2}{1 - (x + x^3)}.$$

(5) segítségével először az $1/(1 - x - x^3)$ -t alakítjuk végtelen polinommá úgy, hogy (5)-ben x helyébe $(x + x^3)$ -t írunk:

$$(6) \quad \frac{1}{1 - (x + x^3)} = 1 + (x + x^3) + (x + x^3)^2 + \dots + (x + x^3)^n + \dots$$

Nézzük meg, hogy x^n -es tagot miképpen kapunk. Az $(x + x^3)^k = x^k(1 + x^2)^k$ kifejtésében csupa k -val egyező párosságú kitevőt találunk, mégpedig az x^{k+2i} tagot a $\binom{k}{i}$ együtthatóval. Így az $(x + x^3)^n$ -ben az x^n hatvány

$1 = \binom{n}{0}$ együtthatóval, az $(x + x^3)^{n-2}$ tagban $\binom{n-2}{1}$ együtthatóval szerepel, így x^n együtthatója

$$(7) \quad \binom{n}{0} + \binom{n-2}{1} + \dots + \binom{n-2i}{1} + \dots$$

Ha a (6) végtelen polinomot megszorozzuk $(1 + x^2)$ -tel, akkor az így kapott polinomban x^n együtthatója megegyezik a (6) polinomban x^n és x^{n-2} együtthatójának összegével, azaz (7) szerint (mindjárt átrendezve)

$$\begin{aligned} \binom{n}{0} + \left[\binom{n-2}{0} + \binom{n-2}{1} \right] + \left[\binom{n-4}{1} + \binom{n-4}{2} \right] + \dots + \left[\binom{n-2i}{i-1} + \binom{n-2i}{i} \right] + \dots = \\ = \binom{n+1}{0} + \binom{n-1}{1} + \binom{n-3}{2} + \dots + \binom{n+1-2i}{i} + \dots \end{aligned}$$

Mivel így éppen a megfelelő U polinom együtthatóit kaptuk, azért

$$(8) \quad w_n = \binom{n+1}{0} + \binom{n-1}{1} + \dots + \binom{n+1-2i}{i} + \dots$$

Megjegyzések. 1. A (8) alatt kapott összeg nyilván véges, hiszen ha $n+1-2i < i$, akkor a binomiális együttható értéke 0, és ha egy binomiális együttható értéke 0, akkor az összes utána következő értéke is 0 lesz. Az utolsó nem-nulla binomiális együttható éppen

$$\binom{n-2\left[\frac{n+1}{3}\right]+1}{\left[\frac{n+1}{3}\right]}$$

2. A feladat a), illetve b) részét a kezdő tagok és a rekurzió egyszerűsége miatt könnyebben is meg lehet oldani, de itt a célunk a cikkben szereplő módszer alkalmazása volt. Természetesen más (pl. teljes indukcióval való) megoldást is elfogadtunk.